

С. М. Лихолат, І. Б. Гапій

ЕТИКА БІЗНЕСУ

Навчальний посібник

ЗНАННЯ

С. М. Лихолат, І. Б. Гапій

ЕТИКА БІЗНЕСУ

Навчальний посібник

Рекомендовано

Міністерством освіти і науки України

Київ
"ЗНАННЯ"
2013

УДК 147.7(075)
ББК 87.715я7
Л65

*Рекомендовано Міністерством освіти і науки,
молоді та спорту України
(лист № 1/11-3422 від 18 лютого 2013 р.)*

Рецензенти:

В. Л. Ортинський — доктор юридичних наук, професор;
А. А. Садеков — доктор економічних наук, професор;
В. В. Анопій — доктор економічних наук, професор

Лихолат С.М.
Л65 Етика бізнесу: навч. посіб. / С.М. Лихолат, І.Б. Гапій. — К.:
Знання, 2013. — 367 с.

ISBN 978-966-346-816-7

Мета навчального посібника "Етика бізнесу" — формування в майбутніх фахівців сучасного системного мислення та комплексу спеціальних знань з кадрового менеджменту, а також набуття професійних навичок та умінь з розроблення кадрової політики, планування організаційної роботи з персоналом, формування етичних норм ділового спілкування, ознайомлення з основними принципами корпоративної культури та адміністративної етики, забезпечення ефективного управління кадровим потенціалом організації тощо.

Для студентів усіх спеціальностей економічних напрямів, викладачів, слухачів післядипломної освіти, практиків.

УДК 147.7(076)
ББК 87.715я7

ISBN 978-966-346-816-7

© С. М. Лихолат, І.Б. Гапій, 2013
© Видавництво "Знання", оформлення, 2018

ЗМІСТ

ВСТУП	7
Розділ 1. ЕТИКА — ПІДГРУНТЯ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ	10
Аудиторний практикум	18
Самостійна робота	20
Запитання для самоконтролю	21
Розділ 2. РОЗВИТОК ЕТИКИ БІЗНЕСУ	22
Аудиторний практикум	28
Самостійна робота	30
Етична дилема "Прибуток понад усе"	31
Запитання для самоконтролю	32
Розділ 3. БІЗНЕС-ЕТИКА ТА ЕТИКЕТ: СУТНІСТЬ, ПРАВИЛА	33
Аудиторний практикум	43
Самостійна робота	45
Запитання для самоконтролю	48
Розділ 4. БІЗНЕС-ЕТИКА ОРГАНІЗАЦІЇ, ФІРМИ	49
Аудиторний практикум	60
Самостійна робота	66
Етичні дилеми "Як знайти вихід із ситуації?"	70
Запитання для самоконтролю	70
Психологічний тест "Чи вмієте Ви впливати на людей?"	71
Розділ 5. ОСНОВНІ КОНЦЕПЦІЇ В ЕТИЦІ БІЗНЕСУ	74
Аудиторний практикум	82
Самостійна робота	84
Етичні дилеми "Правильні рішення"	84
Запитання для самоконтролю	85
Психологічний тест для мільйонера-початківця	86

Розділ 6. СТИЛЬ І МАНЕРИ БІЗНЕСМЕНА	88
Аудиторний практикум	96
Самостійна робота	100
Запитання для самоконтролю	106
Психологічний тест "Чи достатньо уваги Ви приділяєте іміджу?"	107
Розділ 7. КУЛЬТУРА ПОВЕДІНКИ ПОЗА СЛУЖБОЮ	109
Аудиторний практикум	118
Самостійна робота	124
Етичні дилеми "Як себе повести"	125
Запитання для самоконтролю	126
Психологічний тест "Виявлення установок, скерованих на альтруїзм — егоїзм"	127
Психологічний тест "Чи хороший Ви дипломат?"	128
Розділ 8. ЕТИЧНІ НОРМИ ДІЛОВОГО СПІЛКУВАННЯ	131
Аудиторний практикум	145
Самостійна робота	148
Етична дилема "Робота не для слабких нервів"	151
Запитання для самоконтролю	152
Психологічний тест "Наскільки Ви дратівливі?"	153
Розділ 9. ЕТИКА ТА ЕТИКЕТ ДІЛОВОЇ СУПЕРЕЧКИ	155
Аудиторний практикум	163
Самостійна робота	170
Етичні дилеми "Епатаж"	172
Запитання для самоконтролю	173
Психологічний тест "Чи конфліктна Ви особа?"	173
Психологічний тест "Тактика в конфліктних ситуаціях"	175
Розділ 10. НЕВЕРБАЛЬНІ ЗАСОБИ СПІЛКУВАННЯ ТА ДІЛОВИЙ ЕТИКЕТ	177
Аудиторний практикум	186
Самостійна робота	190
Етична дилема "Якщо очі — дзеркало душі, то..."	194
Запитання для самоконтролю	195
Психологічний тест "Як Ви смієтесь?"	195

Зміст

Розділ 11. КУЛЬТУРА ПУБЛІЧНОГО ВИСТУПУ.....	197
Аудиторний практикум.....	206
Самостійна робота.....	208
Запитання для самоконтролю.....	213
Психологічний тест "Чи скромна Ви людина".....	214
 Розділ 12. КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА.....	216
Аудиторний практикум.....	224
Самостійна робота.....	230
Етична дилема "Символ".....	235
Запитання для самоконтролю.....	236
Психологічний тест "Корпоративна культура".....	236
 Розділ 13. АДМІНІСТРАТИВНА ЕТИКА.....	240
Аудиторний практикум.....	246
Самостійна робота.....	249
Етична дилема "Прийняти не можна відмовитись".....	252
Етична дилема "Не чекали".....	253
Етична дилема "Чому ж раніше не сказали...".....	253
Запитання для самоконтролю.....	254
Психологічний тест "Чи незалежна Ви людина?".....	255
 Розділ 14. ЕТИКА РЕКЛАМНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	257
Аудиторний практикум.....	266
Самостійна робота.....	270
Етична дилема "Реклама".....	275
Етична дилема "Стороннім вхід заборонено".....	275
Запитання для самоконтролю.....	276
Психологічний тест "Чи легко на Вас вплинути?".....	276
 Розділ 15. ЕТИКА ТА ЕТИКЕТ У МІЖНАРОДНИХ ДІЛОВИХ СТОСУНКАХ.....	280
Аудиторний практикум.....	286
Самостійна робота.....	289
Етична дилема "Гордіїв вузол".....	293
Запитання для самоконтролю.....	294
 ДОДАТКИ.....	295
Додаток 1. Кодекс корпоративної етики АКБ "Укрсоцбанк"...	295

Додаток 2. Тестові завдання з курсу "Етика бізнесу"	3 0 1
Додаток 3. Рисунки та схеми до завдань з курсу "Етика бізнесу"	3 4 6
ГЛОСАРІЙ	3 5 2
СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	3 5 8
ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК	3 6 4
ПРЕДМЕТНИЙ ПОКАЖЧИК	3 6 6